

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคน สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอทุกอำเภอจำนวน 22 โรงเรียน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอ	โรงเรียน	ระดับการสอน			
		มัธยมต้น	มัธยมปลาย	รวมทั้ง 2 ระดับ	รวม
เมือง	วัฒนทชัยพัช	1	1	4	6
แมริม	แมริมวิทยาคม	1	-	2	3
สันทราย	สันทรายวิทยาคม	2	-	3	5
สันกำแพง	สันกำแพง	-	2	3	5
สารภี	สารภีพิทยาคม	-	-	3	3
หางดง	หางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	1	-	1	2
แม่วาง	บ้านกาดวิทยาคม	-	-	2	2
สันป่าตอง	สันป่าตองวิทยาคม	5	-	1	6
คอยสะเก็ด	คอยสะเก็ดวิทยาคม	2	-	1	3
แม่แตง	แม่แตงวิทยาคม	-	-	2	2
เชียงดาว	เชียงดาววิทยาคม	2	1	-	3
พร้าว	พร้าววิทยาคม	1	2	2	5
ไชยปราการ	ไชยปราการ	-	-	1	1
ฝาง	ฝางชนูปถัมภ์	1	1	1	3
แม่อาย	แม่อายวิทยาคม	-	-	1	1
สะเมิง	สะเมิงพิทยาคม	-	-	2	2
จอมทอง	จอมทอง	1	-	2	3

ตารางที่ 1 (ต่อ)

อำเภอ	โรงเรียน	ระดับการสอน			รวม
		มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ทั้ง2ระดับ	
ฮอด	ฮอดพิทยาคม	-	-	2	2
คอยเต่า	คอยเต่าวิทยาคม	1	-	-	1
อมก๋อย	อมก๋อยวิทยาคม	-	-	1	1
แม่แจ่ม	แม่แจ่ม	-	-	1	1
เวียงแหง	เวียงแหงวิทยาคม	1	-	-	1
	รวม	19	7	35	61

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ปังจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ของครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตรลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check List) และคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และการประกอบอาชีพเสริม

ตอนที่ 2 บทบาทของครูเกษตรต่อการส่งเสริมอาชีพเกษตรใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale)ซึ่งแยกบทบาทออกเป็น 3 ด้านได้แก่

1. ด้านการพัฒนาวิชาอาชีพเกษตร
2. ด้านการบริการแนะแนวทางการประกอบอาชีพเกษตร
3. ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและการพัฒนาสังคมของนักเรียนอาชีพเกษตร

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมอาชีพเกษตรใน โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ของครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตร เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อเปิดโอกาสให้ครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตร ได้เสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจำนวน 3 ข้อ (ภาคผนวก ก)

การทดสอบแบบสอบถาม

เมื่อผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นแล้ว ได้ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาแก้ไขปรับปรุงตามที่ได้รับคำแนะนำ เพื่อให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 คน ในโรงเรียน 4 แห่งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำอำเภอและมีการเปิดสอนวิชาอาชีพเกษตร ทำการทดสอบเพียงครั้งเดียวด้วยวิธี แบบข้อคู่ - ข้อคี่ (Split - half Method) โดยนำแบบสอบถามในส่วนของบทบาทครูเกษตรต่อการส่งเสริมอาชีพการเกษตร มาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของข้อคี่ (X) และส่วนของข้อคู่ (Y) รวมคะแนนเฉพาะข้อคี่และข้อคู่ของแต่ละคน แล้วนำคะแนนที่ได้จากแต่ละส่วน มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Product Moment Correlation (R_{xy}) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.915 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพียงครั้งฉบับ ดังนั้น จึงต้องหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยการนำค่า (R_{xy}) ที่ได้ไปแทนค่าในสูตร Spearman Brown (บุญธรรม, 2531 : 171) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยมีเกณฑ์การตัดสินใจ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใกล้เคียง 1.00 (ประมาณ 0.70 - 0.90) แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้ (สุรพล, 2530) ซึ่งปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.959 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสูง (ภาคผนวกง)

การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนและให้ครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตรทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 61 คน กรอกข้อมูลจากแบบสอบถาม

2. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูเกษตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามทั้งหมด ตรวจสอบความเรียบร้อย แล้วนำมาจัดระเบียบข้อมูล นำข้อมูลมาลงรหัส จัดบันทึกตารางลงรหัส (Data Coding Form) และทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science , SPSS for Window) สถิติที่ใช้ คือ

1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และข้อมูลทางด้านสังคมของครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตรใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูล

2. การศึกษาบทบาทของครูเกษตร โดยการคำนวณหาค่าถ่วงน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย (Weight Mean Score) ของตัวแปรที่มีการจัดโดยระบบให้คะแนน การแสดงบทบาททั้ง 3 บทบาท คือ บทบาทด้านการพัฒนาวิชาชีพเกษตร บทบาทด้านบริการแนะแนวทางการประกอบอาชีพเกษตรและบทบาทด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและการพัฒนาสังคม ใช้มาตราส่วนส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามหลักการของ Likert Scale จำนวน 4 ระดับคือ

ปฏิบัติมาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ 4	หมายถึง มีการปฏิบัติสม่ำเสมอเป็นประจำ
ปฏิบัติปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ 3	หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่
ปฏิบัติน้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ 2	หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง
ไม่ได้ปฏิบัติ	มีค่าคะแนนเท่ากับ 1	หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

นำคะแนนเฉลี่ยมาตีค่าน้ำหนัก เพื่อแปลผลการอภิปรายการปฏิบัติตนในการส่งเสริมอาชีพเกษตรให้กับนักเรียน ของครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตร ดังนี้

การปฏิบัติส่งเสริมอาชีพเกษตรของครูเกษตร	ช่วงคะแนนเฉลี่ย
ปฏิบัติส่งเสริมอาชีพเกษตรอยู่ในระดับมาก	3.50 - 4.00
ปฏิบัติส่งเสริมอาชีพเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง	2.50 - 3.49
ปฏิบัติส่งเสริมอาชีพเกษตรอยู่ในระดับน้อย	1.50 - 2.49
ไม่ได้ปฏิบัติส่งเสริมอาชีพเกษตร	1.00 - 1.49

3. การวิเคราะห์บทบาทของครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตร ใช้การทดสอบสหสัมพันธ์แบบ แครมเมอร์วี (Cramer's V) ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระดับการสอน การประกอบอาชีพเสริมของครูเกษตร กับตัวแปรตามคือ บทบาทของครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในการพัฒนาวิชาชีพเกษตร การบริการแนะแนวการประกอบอาชีพเกษตร การพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาสังคมของนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

4. ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การสอนและตัวแปรตามคือบทบาทของครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในการพัฒนาวิชาอาชีพเกษตร การบริการแนะแนว การประกอบอาชีพเกษตร การพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาสังคมของนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

การแปลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีเกณฑ์ในการวัดดังนี้ (John T. Roscoe ,1969: 78)

ค่า r 0.70 ถึง 1.00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์มาก

ค่า r 0.30 ถึง 0.69 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า r 0.01 ถึง 0.29 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันน้อย